

Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí
pro poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu
v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026

1. ÚVOD

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v návaznosti na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“) vydává následující Metodiku Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026 (dále jen „Metodika“) pro účely vyplacení dotace obcím v rámci dotačního titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“.

Vyhlašovatelí dotačního titulu jsou MPSV a Stálá komise pro rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR¹ ve spolupráci se Sítí pro rodinu a Rodinným svazem ČR.

Spolupracujícími organizacemi jsou Svaz měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR a Rada vlády pro seniory a stárnutí populace.

Celkový objem finančních prostředků je dán objemem prostředků, který bude na tyto účely pro příslušný rok vyčleněn ve státním rozpočtu v kapitole MPSV. MPSV jakožto poskytovatel dotace si vyhrazuje právo na úpravu podmínek dotačního řízení, včetně úpravy alokace finančních prostředků dotačního titulu, výše případné poskytnuté dotace či možnosti zrušení již vyhlášeného dotačního řízení.

¹ Není-li Stálá komise pro rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ustavena nebo existují-li pro to jiné závažné důvody, vyhlašovatelem dotačního titulu je MPSV.

2. CÍL DOTAČNÍHO TITULU, POSKYTOVATEL DOTACE, PODPOROVANÉ AKTIVITY A CÍLOVÉ SKUPINY

Dotačním titulem Obec přátelská rodině a seniorům se rozumí celostátní program podpory obcí, měst, statutárních měst, městských částí, městských obvodů a městysů (dále jen „obec“) vyhlášený MPSV a Stálou komisí pro rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v oblastech prarodinných a proseniorských aktivit. Dotační titul Obec přátelská rodině a seniorům usiluje o propagaci prarodinné a proseniorské atmosféry v obcích České republiky a podněcování jejího rozvoje.

Cílem dotačního titulu je podpora podpůrných preventivních, vzdělávacích a osvětových, informačních, koordinačních/metodických, podpůrných komunitních a volnočasových aktivit pro rodiny a seniory v obci při zohlednění potřeb těchto cílových skupin a specifik obce. Aktivita by měly být dostupné všem rodinám a seniorům.

Dotací se rozumí finanční prostředky ze státního rozpočtu přidělené příjemci za podmínek stanovených v této Metodice. Poskytování dotace se řídí ustanoveními zákonem o rozpočtových pravidlech. Na dotaci není právní nárok.

Poskytovatelem dotace se rozumí MPSV, které určuje podmínky pro poskytování dotace ze státního rozpočtu a rozhoduje o účelovém poskytování dotace na podporu rodin/seniorů.

Cílovými skupinami dotační podpory ze státního rozpočtu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ jsou mladí lidé plánující založení rodiny, úplné i neúplné rodiny s dětmi (do 18 ti let věku), rodiny očekávající narození dítěte, vícegenerační rodiny, pěstounské rodiny a rodiny se specifickými potřebami (např. rodiny se členem² se zdravotním postižením, rodiny z etnických a národnostních menšin, rodiny migrantů, rodiny se třemi a více dětmi, rodiny s dlouhodobě nezaměstnaným dospělým členem, rodiny s rodičem samoživatelem/samoživitelkou), rodiče, manželé/partneři, presenioři, senioři, rodiny pečující o seniory. Projekt by měl být zaměřen na podporu budování komunity a sousedského života dané obce.

² V textu je používáno tzv. generické maskulinum z důvodu přehlednosti a zestručnění textu.

Podpořeny budou žádosti o poskytnutí dotace, prostřednictvím kterých bude žádáno o úhradu výdajů neinvestičního charakteru na podporu rodiny a seniorů. Jedná se o podporu prarodinných/proseniorských aktivit a opatření, která mají preventivní a podpůrný charakter³, přispívají k bezproblémovému fungování rodin a komunity a k mezigeneračnímu dialogu, posilují její stabilitu a soudržnost, zkvalitňují rodinné, rodičovské, partnerské i sousedské vztahy, podporují rozvoj rodičovských a partnerských kompetencí, přispívají k harmonizaci osobního, rodinného a pracovního života, předcházejí ohrožení rodin a posilují jejich stabilitu a soudržnost, předcházejí sociálnímu vyloučení, posilují či podporují smysluplné trávení volného času rodin a seniorů, vzdělávají v oblasti ageismu - odstraňování věkové diskriminace a podporují aktivní, smysluplný a důstojný život seniorů v jejich vlastním sociálním prostředí, rozvoji pečovatelských kompetencí u všech generací, podpoře neformálně pečujících⁴, podpoře občanské angažovanosti a k rozvoji dobrovolnictví na komunitní úrovni s cílem podpořit participaci rodin, členů rodin a seniorů v místní komunitě. Podporované aktivity a opatření bezprostředně reagují na potřeby rodin a seniorů v místě, kde žijí a mohou být zacíleny také na rozvoj rodinné politiky a politiky stárnutí.

Podporované aktivity:

1) Podpůrné (primárně) preventivní aktivity:

- podpůrné komunitní (vznik a provoz kontaktních a komunitních míst, podpora vzniku a fungování mateřských/rodinných/komunitních center, poskytování poradenství, svépomocné podpůrné skupiny, aktivity na podporu rodin ve specifických situacích, coworking, činnost nízkoprahových heren a klubů a podpora participace občanů včetně dětí a mládeže apod.)
- vzdělávací a osvětové (besedy, semináře, workshopy apod.) a informační (zpravodaj, brožury, webové stránky apod.)

³ Primární prevence v oblasti podpory rodin je soubor činností, které podporují rodiny ve všech fázích života. Zahrnují širokou škálu podpůrných aktivit, které umožňují rodinám dlouhodobě a soběstačně plnit jejich funkce a napomáhají předcházet rizikovým jevům v rodině, v komunitě i ve společnosti. Jedná se o programy a služby, které nespadají do kategorie sociálních služeb registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Aktivity/opatření primární prevence v oblasti podpory rodiny zahrnují: kontaktní místa, poskytování základního krátkodobého poradenství, jednorázové nebo opakující se vzdělávací a osvětové aktivity, svépomocné podpůrné skupiny, aktivity na podporu rodin ve specifických situacích, coworking, činnost nízkoprahových heren a klubů, jednorázové komunitní a prarodinné akce volnočasového a mezigeneračního charakteru.

⁴ Nad rámec zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

- koordinační a strategické činnosti (koordinační činnost při zajišťování služeb, poradenství a konzultační činnost při realizaci opatření rodinné a seniorské politiky, realizace auditu přátelského rodině a seniorům, komunitní plánování, tvorba strategického dokumentu, zjišťování potřeb občanů, zajištění participace občanů na podpoře komunitního prostředí, spolupráce s dalšími aktéry apod.)

2) Volnočasové aktivity:

- jednorázové – divadelní představení, výlet, akce a aktivity pro děti a mládež v době prázdnin/volna za účelem umožnění slučitelnosti práce a péče o děti apod.
- dlouhodobé (pravidelné, opakující se) – volnočasová aktivita pro rodiny, setkávání seniorů s volnočasovou tematikou, mezigenerační aktivity apod.

Podmínkou realizace volnočasových aktivit je, že cílí na posilování rodinných vztahů a/nebo mezigenerační soudržnost. Přínos volnočasových aktivit pro cílové skupiny musí být vždy dobře popsán. Z dotace nebudou hrazeny pravidelné volnočasové aktivity/kroužky zacílené jen na samotné děti a mládež.

Pokud jsou volnočasové aktivity v projektu zahrnuty, **nesmí to být aktivity jediné a projekt musí zahrnovat také aktivity z oblasti Podpůrných (primárně) preventivních aktivit.**

Projekt musí být zaměřen na více cílových skupin a aktivit, nemělo by se jednat např. pouze o zajištění senior taxi. Realizované aktivity by měly být dostupné všem z dané cílové skupiny, aktivity by neměly být realizované např. pouze pro jednu ZŠ. Cílem aktivit není zvelebení veřejného prostoru bez vazby na aktivitu.

Podporou rodiny/seniorů na komunální úrovni se rozumí realizace aktivit a zavádění opatření na úrovni obcí vedoucích k podpoře rodin/seniorů v nich žijících. Důraz by měl být kladen na spolupráci a síťování v rámci obce, v rámci dotačního titulu je hodnocena spolupráce obce s nestátními neziskovými organizacemi na podporu rodiny a seniorů a dalšími aktéry v této oblasti.

Podporou rodiny jako celku není v tomto dotačním titulu myšleno financování činností a služeb, které jsou předmětem registrace podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“).

3. OBECNÉ PODMÍNKY PRO POSKYTNUTÍ DOTACE

Oprávněným žadatelem o dotaci (dále jen „žadatel“) je obec České republiky jako celek, včetně všech svých místních částí. Výjimku tvoří statutární města územně členěná na městské části/obvody, v tomto případě je oprávněným žadatelem samostatná městská část/obvod. Hlavní město Praha jako celek není oprávněným žadatelem – žádost o dotaci může podat pouze samostatná městská část.

Oprávněným žadatelem dále není osadní výbor, jelikož nemá samostatnou právní subjektivitu.

Podmínkou oprávněnosti žadatele o dotaci je, že ke dni podání žádosti nemá žádné závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, státnímu fondu, zdravotní pojišťovně, orgánům sociálního zabezpečení a rozpočtu územního samosprávného celku.⁵

Obce jsou rozděleny do pěti velikostních kategorií podle počtu obyvatel⁶. Jednotlivé velikostní kategorie:

I.	do 800 obyvatel
II.	801 – 5 000 obyvatel
III.	5 001 – 18 000 obyvatel
IV.	18 001 – 35 000 obyvatel
V.	35 001 a více obyvatel

⁵ Za splnění podmínky bezdlužnosti se považuje, pokud bylo poplatníkovi daně povoleno posečkání daně nebo placení daně ve splátkách podle § 156 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, nebo placení pojistného a penále ve splátkách podle § 20a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Rozhodující je počet obyvatel obce s trvalým pobytem na území obce k 1. 1. daného roku.

V případě statutárního města územně členěného na městské části (MČ)/obvody (MO) se dotýčná/ý MČ nebo MO zařadí do příslušné kategorie podle počtu obyvatel⁷.

4. ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ DOTACE

4.1 Obecně k poskytnutí dotace

Žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace MPSV ze státního rozpočtu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026 (dále jen „žádost o dotaci“) se rozumí popis souhrnu **vzájemně provázaných, jasně specifikovaných, věcně, časově a finančně omezených aktivit obcí** směřujících k podpoře rodin a seniorů na komunální úrovni.

Žádost o dotaci musí být vyplněna dostatečně detailně, aby bylo možné posoudit soulad projektu s cíli dotačního titulu a taktéž účelnost, hospodárnost a efektivnost rozpočtu. Každá z uvedených aktivit musí být konkrétně popsána (obsah, cíl, časový harmonogram, personální zajištění apod.) a navázána na rozpočet. Za nedostatečný popis budou hodnotitelem sníženy body.

Žádost o dotaci v tomto dotačním titulu nesmí být duplicitní se žádostmi o dotaci v obdobných dotačních titulech (např. Vesnice roku).

Žadatel řádně vyplní předepsaný formulář žádosti o dotaci, včetně razítka a podpisu/elektronického podpisu starosty / primátora / pověřené osoby. Pro přijetí žádosti o dotaci je rozhodující datum dodání žádosti o dotaci do datové schránky.

Konkrétní termín pro podání žádosti o dotaci bude stanoven věcně příslušným odborem MPSV a zveřejněn na webových stránkách <https://www.mpsv.cz/web/cz/obec-pratelska-rodine-a-seniorum> v rámci dotační výzvy.

Žádost o dotaci v dotačním titulu včetně příloh (Sebehodnoticí dotazník, bonusové přílohy) musí být ve stanoveném termínu zaslána **datovou zprávou⁸ do datové schránky MPSV sc9aavg** s následujícím označením:

- K rukám: odbor 26

⁷ V případě MČ/MO se uvádí počet obyvatel samotné MČ, nikoliv celého správního obvodu.

⁸ Velikost datové zprávy je limitována 20 MB. V případě překročení datového limitu kontaktujte věcně příslušný odbor pro upřesnění dalšího postupu. Povolené formáty dokumentů v datové zprávě upravuje příloha č. 3 Vyhlášky č.194/2009 Sb. o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek.

- Předmět zprávy: Obec přátelská rodině a seniorům 2026 – *název obce*

Současně je žadatel povinen informovat poskytovatele o podání žádosti o dotaci prostřednictvím e-mailu na adresu soutez@mpsv.cz.

Žádost o dotaci podléhá formálnímu hodnocení, které předchází hodnocení interního a externího hodnotitele. V případě, že žádost o dotaci neobsahuje všechny náležitosti, bude žadatel vyzván k odstranění vad v souladu s § 14k zákona o rozpočtových pravidlech, k tomu mu bude poskytnuta přiměřená lhůta. Neodstraní-li žadatel o dotaci vady ve stanovené lhůtě, MPSV řízení zastaví.

Celkové zaměření žádosti o dotaci musí odpovídat vymezení obsažené v kapitole 2. Metodiky.

Informace v průběhu zpracování žádosti o dotaci lze získat prostřednictvím dotazování na e-mailové adrese soutez@mpsv.cz a na webových stránkách <https://www.mpsv.cz/web/cz/obec-pratelska-rodine-a-seniorum>.

4.2 Povinná příloha

Povinnou přílohou žádosti o dotaci je Sebehodnoticí dotazník pro obce v rámci dotačního titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026, který je součástí příloh této Metodiky. V případě nedoložení dotazníku bude obec vyzvána k jeho doplnění. Pokud tak neučiní, nebude žádost o dotaci hodnocena. Za Sebehodnoticí dotazník budou přiděleny body v rozmezí 0 – 4.

Kontrola doložení povinné přílohy předchází hodnocení interním a externím hodnotitelem.

4.3 Bonusové přílohy

Žadatel o dotaci může k žádosti doložit bonusovou/e přílohu/y, za které je považován **Plán rozvoje prorodinné či proseniorské politiky, Koncepce rodinné politiky nebo politiky stárnutí obce či jiný dokument (např. strategie) obsahující informace o rodinné nebo proseniorské politice (musí být zcela zřejmé, které**

části dokumentu se týkají rodinné nebo proseniorské politiky) a vztahující se k daném žadateli.

Za schválený plán/koncepci v aktuálním znění obdrží **6 bodů**. **Schválení zastupitelstvem obce musí být doloženo spolu se žádostí o dotaci.**

Za neschválený výše uvedený plán/koncepci nebo v případě, že žadatel doloží jiný typ dokumentu (např. Strategický plán rozvoje obce) obdrží žadatel **3 body**. V případě, že žadatel nedoloží schválení plánu/koncepce zastupitelstvem obce obdrží taktéž 3 body.

Žadatel výše uvedené dokumenty k žádosti o dotaci zašle jako přílohu prostřednictvím datové schránky a současně přehled těchto dokumentů vypíše do k tomu určené kolonky v žádosti o dotaci. Zároveň však žadatel může vyplnit do této kolonky seznam hypertextových odkazů na webové stránky, na kterých jsou uvedené dokumenty zveřejněny, případně včetně dokumentu potvrzujícího schválení zastupitelstvem obce.

5. ROZPOČET

5.1 Rozpočet obecně

Rozpočet projektu uvedený v žádosti o dotaci je odhadem celkových výdajů projektu. Pro jednotlivé velikostní kategorie jsou stanoveny maximální částky, o které lze v rámci dané velikostní kategorie žádat:

	Velikostní kategorie	Maximální částka požadované dotace
I.	do 800 obyvatel	500 000 Kč
II.	801 – 5 000 obyvatel	900 000 Kč
III.	5 001 – 18 000 obyvatel	1 100 000 Kč
IV.	18 001 – 35 000 obyvatel	1 500 000 Kč
V.	35 001 a více obyvatel	2 000 000 Kč

Dotace jsou poskytovány na základě § 14 a § 19 zákona o rozpočtových pravidlech.

V návaznosti na platné znění zákona o rozpočtových pravidlech budou dotace poskytovány poskytovatelem **pouze na účet obce vedený u České národní banky.**

Rozpočet projektu musí splňovat následující podmínky:

- rozpočet žádosti o dotaci musí být sestaven v souladu s kritérii **účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti**;
- v komentáři rozpočtu je nezbytné **detailně popsat každou položku**, včetně jednotkových cen/hodinových sazeb/počtu kusů apod.;
- jednotlivé položky rozpočtu musí být **jasně navázány na aktivity projektu a musí být pro realizaci aktivit nezbytné** – jsou podmínkou pro realizaci aktivity;
- položky, u kterých může nastat pochybnost o jejich mobilitě, musí být jasné definovány (např. lavice, venkovní stůl, knihobudka);
- v případě, že bude předložená žádost o dotaci schválena, musí být projekt realizován v průběhu roku 2026. Z dotace lze zpětně financovat výdaje, které již byly od 1. 1. 2026 v souvislosti s realizací projektu učiněny.

V případě příliš obecného, nejasného komentáře u položek rozpočtu dojde ke snížení bodového ohodnocení rozpočtu.

Příjemce dotace nesmí z dotace poskytovat finanční prostředky jiným právnickým nebo fyzickým osobám, pokud se nejedná o úhradu spojenou s realizací činností, na které byly prostředky určeny.

Žadatel (následně příjemce) může při realizaci projektu využít svých příspěvkových organizací nebo jiných organizací, které budou projekt ve spolupráci s žadatelem/příjemcem realizovat. **Žadatel v popisu projektu formu spolupráce musí přesně vymežit tak, aby byl jasný její rozsah (konkrétní aktivity, na kterých se bude organizace podílet a jak).** Písemná dohoda/smlouva/objednávka mezi příjemcem a organizací může být uzavřena až po přiznání dotace. Příjemce dotace zodpovídá za realizaci projektu, vede účetnictví, veškeré vybavení je jeho majetkem minimálně po dobu udržitelnosti projektu.

Dotace se příjemcům poskytují jen na úhradu nezbytně nutných výdajů na realizaci projektu, což mimo jiné znamená, že **do rozpočtu nesmí být kalkulován zisk.**

Obec ve veřejných zakázkách uplatňuje zásadu sociálně odpovědného zadávání ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o veřejném zadávání a řídí se Národní strategií veřejného zadávání v České republice pro období let 2024 – 2028.

5.2 Způsobilé výdaje

Z poskytnuté dotace lze hradit tyto způsobilé výdaje:

- a) Osobní výdaje – **POUZE dohody o provedení práce (DPP) a dohody o pracovní činnosti (DPČ)** (včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění, které hradí zaměstnavatel za své zaměstnance, a dalších osobních výdajů, které je zaměstnavatel za zaměstnance podle platných právních předpisů povinen odvádět⁹), které jsou odměnou za realizaci schváleného projektu, zaměstnancům na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, se kterými se uzavře pro tento případ a v zájmu prokazatelnosti smlouva podle § 74 až § 77b zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“). Při poskytování prostředků na odměny z dohody se postupuje podle § 138 zákoníku práce. V rámci **DPP lze žádat max. o částku 1 000 Kč/hod.** (včetně odvodů), přičemž tuto limitní částku lze nárokovat pouze pro vysoce kvalifikované zaměstnance, kteří vykonávají odbornou a náročnou práci (např. přednášející externí experti).

V rámci **DPČ lze nárokovat částku max. 350 Kč/hod.** (včetně odvodů).

- b) Provozní výdaje, které jsou nezbytné pro realizaci projektu v oblasti podpory rodiny/seniorů a které jsou identifikovatelné, účetně evidované, ověřitelné, podložené originálními dokumenty a uvedené v rozpočtu schváleného projektu a jejich výše nepřesahuje hodnotu obvyklou v daném místě a čase:

- spotřeba materiálu,
- spotřeba energie,
- zařízení a vybavení do limitu 40.000 Kč pořizovací ceny u hmotného majetku a do 60.000 Kč pořizovací ceny u nehmotného majetku, např. dovybavení obecních zařízení, jejichž klienty jsou rodiny, děti či senioři, vybavení má být navázáno na aktivity nebo služby, v ostatních případech musí být dostatečně zdůvodněna potřeba pro cílovou skupinu, vybavení

⁹ Dle vyhlášky Ministerstva financí ČR č.125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

má sloužit širší veřejnosti. Uvedená maximální částka se týká jednoho kusu. V zájmu hospodárnosti, pokud žadatel pořídil vybavení z již poskytnuté dotace MPSV v předešlých letech, měl by žadatel takto pořízené vybavení přednostně využít k realizaci projektu před nákupem zařízení nového.

- nákup služeb, ostatní služby související s realizací aktivity,
- cestovní náhrady poskytované podle části sedmé zákoníku práce.

Příklady (nejedná se o úplný výčet):

- vybavení / vytvoření kontaktních a komunitních míst – veškeré vybavení musí být mobilní
- notebook, PC, software (u PC se jednou položkou rozumí celá PC sestava, tj. počítač, monitor, klávesnice, myš, základní software) z dotace nesmí přesáhnout částku 25 000 Kč
- vzdělávací aktivity – semináře, besedy, školení a kurzy a s tím související materiál/vybavení
- propagační materiály v rámci navržené aktivity
- vytvoření webových stránek v souvislosti s projektem
- služby – např. lektorné, realizace auditu, hudební produkce, divadelní představení, ozvučení, moderace, tisk a grafika atd.
- propagační materiály v rámci navržené aktivity
- pronájem (např. prostory pro konání vzdělávacích aktivit, pódium, party stan atd.)
- sportovní vybavení
- volnočasové aktivity a s tím související materiál/vybavení
- ceny a odměny pro soutěžící v návaznosti na aktivity
- senior taxi
- příměstské tábory – personální zajištění, pomůcky související s aktivitami dětí, nikoliv technické zajištění akce
- hlídání dětí (pouze jako doprovodná služba k aktivitám po dobu jejich konání)

5.3 Nezpůsobilé výdaje

Z poskytnuté dotace nelze hradit:

- a) technické zhodnocení (změna či modernizace definovaná v § 33 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů) dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku či pořízení tohoto majetku v pořizovací ceně nad limity dotace uvedených v bodě 5.2 písm. b),
- b) členské příspěvky v mezinárodních institucích,
- c) platy/mzdy funkcionářů a odměny členů statutárních orgánů právnických osob,
- d) leasing,
- e) odpisy majetku,
- f) tvorbu kapitálového jmění (zisku),
- g) výzkum a vývoj,
- h) provedení účetního auditu – mimo případů, kdy je audit povinně vyžadován,
- i) daně a poplatky (např. OSA, Státní fond kinematografie atd.),
- j) DPH, o jejíž vrácení je možné právoplatně žádat,
- k) pokuty a sankce,
- l) nespecifikované výdaje a výdaje, které nelze účetně doložit,
- m) platy/mzdy a nenárokové složky platu/mzdy,
- n) odměny za zpracování projektu,
- o) opravy a udržování (např. výměny oken a dveří, výmalba místností či výměna podlah),
- p) ubytování a strava v rámci pobytových zájezdů/táborů,
- q) zahraniční pobytové zájezdy, zahraniční výlety
- r) lázeňské a wellness procedury (např. masáž, sauna),
- s) ohňostroj,
- t) majetek pevně kotvený v zemi bez ohledu na pořizovací cenu,
- u) zdravotnický a zdravotní materiál (např. respirátory, dezinfekce, kompenzační pomůcky atd.),
- v) občerstvení,
- w) stravné zaměstnanců (kromě cestovních náhrad podle zákoníku práce),
- x) služby a aktivity spadající svým charakterem do zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů.

Nejedná se o úplný výčet nezpůsobilých výdajů. V ostatních případech záleží na posouzení příslušného oddělení a schválení ředitele/ky příslušného odboru MPSV.

MPSV si vyhrazuje právo změnit podmínky vyplacení dotace, pokud by došlo ke změnám relevantních právních předpisů či jiným podstatným skutečnostem.

6. ZPŮSOB HODNOCENÍ A POSKYTNUTÍ DOTACE

6.1 Hodnocení žádostí o dotaci

Hodnocení žádostí o dotaci probíhá jednokolově na celostátní úrovni.

Hodnocení bude probíhat v rámci příslušné velikostní kategorie na základě zaslané Žádosti o poskytnutí neinvestiční dotace MPSV ze státního rozpočtu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026 (a přiložených dokumentů – viz kapitola 4.2 a 4.3 Metodiky).

Žádost o dotaci bude posuzována dvěma hodnotiteli – interním a externím. Interním hodnotitelem je zaměstnanec MPSV. Externí hodnotitelé jsou mj. zástupci Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Sítě pro rodinu, Rodinného svazu ČR, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR, Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí.

Hodnocení proběhne na základě předem stanovených kritérií dotačního titulu. Hodnoceny jsou obě části žádosti o dotaci – věcná i rozpočet. Ve věcné části hodnotitel posoudí úroveň zpracování žádosti o dotaci (návaznost na dotační titul, dostatečný popis aktivit, jasné vymezení cílů a cílových skupin apod.).

V případě, že rozpočet obsahuje nezpůsobilé, nadhodnocené, nepopsané/nedostatečně popsané položky, případně položky, které nejsou navázány na aktivity, dojde ke snížení bodového ohodnocení a zároveň k vymezení zbytných nákladů.

V případě, že hodnocení externího a interního hodnotitele vykazuje rozdíl 15 bodů a více, bude žádost o dotaci přehodnocena jiným nezávislým interním hodnotitelem.

V případě přehodnocení projektu bude v rámci obsahové části stanoven aritmetický průměr mezi hodnocením třetího hodnotitele a nejbližšího bodového výsledku z předchozích dvou hodnocení.

Minimální bodová hranice pro případné přiznání dotace je stanovena na 70 bodů.

Žádosti o dotaci, které nedosáhnou minimálního stanoveného počtu bodů, nebudou v případě dostatku finančních prostředků podpořeny.

6.2 Rozhodnutí dotační komise

Podporu jednotlivých obcí navrhuje Dotační komise Ministerstva práce a sociálních věcí pro dotační titul „Obec přátelská rodině a seniorům“ (dále jen „Dotační komise“), jejímiž členy jsou zástupci MPSV, Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Sítě pro rodinu, Rodinného svazu ČR, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR, Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí a členové Rady vlády pro seniory a stárnutí populace.

Na základě výsledků hodnocení, které provedli výše uvedení hodnotitelé, Dotační komise navrhne ke schválení nejlépe hodnocené projekty bez ohledu na velikostní kategorii.

V případě dodatečného vyčlenění finančních prostředků pro účely dotačního titulu Obec přátelská rodině a seniorům mohou být tyto prostředky použity na podporu dalších obcí podle jejich dosaženého bodového ohodnocení.

Návrh na podporu jednotlivých žádostí o dotaci schvaluje a podepisuje vrchní ředitel/ka příslušné sekce MPSV.

6.3 Výsledky dotačního řízení

Výsledky dotačního řízení jsou po schválení vrchní/m ředitelem/kou příslušné sekce MPSV zveřejněny na webových stránkách MPSV: Obec přátelská rodině a seniorům | MPSV. Příjemci dotace jsou o zveřejnění výsledků informováni e-mailem.

6.4 Upravený rozpočet

Upraveným rozpočtem projektu v rámci dotačního titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026 se rozumí podání rozpočtu příjemcem dotace po sdělení výsledku dotačního řízení na konkrétní přiznanou částku.

Příjemce dotace je povinen vyplnit a zaslat upravený rozpočet (dále také „upravený rozpočet“ nebo „UPR“) podle přidělené dotace **do 7 pracovních dnů** od vyhlášení výsledků na webu MPSV.

Příjemci dotace jsou k zaslání UPR vyzváni e-mailem a prostřednictvím webových stránek MPSV. Ve formuláři UPR příjemce dotace **detailně definuje pouze aktivity, které budou plně nebo částečně hrazeny z dotace.**

Příjemce dotace v UPR uvede přesný rozpis plánovaných výdajů podle výše poskytnuté dotace. Upravený rozpočet by měl svým charakterem odpovídat rozpočtu uvedenému v žádosti o dotaci.

Jednotlivé výdajové položky UPR nesmí být vyšší než původní uvedená finanční částka v žádosti o dotaci. Při podávání UPR je žadatel povinen dbát na podobu původní žádosti o dotaci, **není možné přidat novou aktivitu nebo položku v rozpočtu.** V rámci úpravy rozpočtu lze zrušit některé plánované aktivity pouze v případě, že by s nižším rozpočtem nebyly kvalitně realizovatelné. Pokud bude příjemce dotace projekt krátit, vzhledem k výši obdržené dotace, je povinen konkrétní krácení uvést v komentáři u UPR. Tento UPR bude přílohou (v kompletním znění Přílohy č. 6) k Rozhodnutí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na rok 2026 a je pro příjemce dotace v roce 2026 závazný.

UPR se odevzdává prostřednictvím datové schránky na standardizovaném formuláři a zároveň pro rychlejší kontrolu **v elektronické podobě zasláním na email soutez@mpsv.cz.** Formulář UPR je ke stažení v elektronické formě na webových stránkách <https://www.mpsv.cz/web/cz/obec-pratelska-rodine-a-seniorum>.

Odevzdaný UPR je posouzen poskytovatelem dotace z hlediska uznatelnosti výdajů a účelovosti poskytnutí dotace ve vztahu k tematickému zaměření obsahu žádosti o dotaci, které se musí týkat podpory rodiny/seniorů podle vymezení v kapitole 2. této Metodiky. Konkrétní výdaje uvedené v UPR jsou poskytovatelem dotace posouzeny z hlediska účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti těchto výdajů a z hlediska nezbytnosti těchto výdajů k realizaci projektu na podporu rodiny/seniorů podle této

Metodiky. Poskytovatel dotace může na základě těchto kritérií označit výdaj za zbytný a navrhnout jeho nepodpoření z dotace.

Jednotlivé upravené rozpočty kontroluje věcně příslušný odbor MPSV a předkládá ke schválení vrchnímu řediteli/ce věcně příslušné sekce.

Upravený rozpočet je pro obec závazný po celou dobu trvání projektu, kdy možnosti změny upraveného rozpočtu jsou uvedeny v kapitole 6.6.

6.5 Rozhodnutí

Po schválení upraveného rozpočtu vydá MPSV **Rozhodnutí** o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na rok 2026 (dále jen „Rozhodnutí“), jehož přílohou je UPR (v kompletním znění Přílohy č. 6), a na jehož základě bude neinvestiční dotace poskytnuta. Rozhodnutí vydává věcně příslušný odbor MPSV. Toto Rozhodnutí podepisuje vrchní ředitel/ka pro řízení věcně příslušné sekce MPSV. Rozhodnutí obdrží pouze ty subjekty, které finanční podporu získaly.

V Rozhodnutí jsou uvedeny podmínky, které je příjemce dotace povinen při čerpání a použití finančních prostředků ze státního rozpočtu dodržet. Splnění souvisejících bodů Rozhodnutí a dodržení Metodiky je podmínkou pro poskytnutí a čerpání dotace pro rok 2026.

6.6 Změny upraveného rozpočtu

6.6.1 Žádosti o změnu vyžadující schválení

Žádost o změnu je nutná v následujících případech:

- 1) Zařazení nové aktivity.
- 2) Změna v kapitole 2.2. Vybavení, která zahrnuje:
 - přidání zcela nové položky
 - zásadní změnu jednotkové ceny
 - zásadní změnu počtu kusů
 - nebo jinou úpravu, která vede ke změně celkové výše rozpočtu kapitoly 2.2 Vybavení

- 3) Změnu schváleného upraveného rozpočtu nad limit 30 % lze provést v odůvodněných případech, přičemž provedení takovéto **změny musí být nejprve schváleno ředitelem/kou věcně příslušného odboru MPSV.**

6.6.2 Žádosti o změnu nevyžadující schválení

V rámci schváleného upraveného rozpočtu lze částky přesouvat mezi položkami bez zaslání žádosti při dodržení podmínky, že v souhrnu změn nedojde k přesunu více jak 30 % poskytnuté finanční částky dotace v rámci konečného vyúčtování rozpočtu.

Žádost o změnu není vyžadována v případě korekce schválených položek v rámci kapitoly rozpočtu 2.2 Vybavení, které nemění celkovou výši rozpočtu v kapitole (např. drobná úprava cen nebo počtu kusů).

Žádost o změnu rozpočtu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ (dále jen „žádost o změnu“) obec podává na předepsaném formuláři datovou schránkou a současně zasílá na e-mail soutez@mpsv.cz. Žádost o změnu je zaslána v .pdf verzi podepsaná oprávněnou osobou.

Formulář žádosti o změnu je součástí příloh této Metodiky a zároveň je k dispozici na webových stránkách MPSV.

Konečné datum pro příjem žádostí o změnu rozpočtu je do **1. 12. daného roku.**

Dokument potvrzující souhlas se změnou v upraveném rozpočtu uchovává příjemce dotace společně s původním formulářem upraveného rozpočtu, aby jej mohl kdykoliv doložit. Příjemce dotace má následně povinnost tuto změnu uvést a odůvodnit v rámci finančního vypořádání dotace a v Souhrnné zprávě o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026 (viz Příloha č. 8 Příkazu ministra: Formulář souhrnné zprávy o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026).

6.7 Ostatní změny

O změně statutárního zástupce obce, změně čísla účtu, změnách v personálním zabezpečení, v obsahové části aktivity či jakékoliv další změně, která se netýká změn rozpočtu je příjemce dotace povinen informovat věcně příslušný odbor nejpozději

do 14 dnů od jejich vzniku datovou schránkou a zároveň formou e-mailu na adresu soutez@mpsv.cz.

6.8 Poskytnutí dotace

Dotace je poskytována účelově, a lze ji tudíž použít jen na účel uvedený v Rozhodnutí.

Poskytnutí neinvestiční dotace na základě předložení upraveného rozpočtu se uskuteční pravděpodobně v prvním pololetí roku 2026.

Prostředky dotace budou příjemcům **vyplaceny jednorázově** na jejich bankovní účet (vedený v návaznosti na platné znění zákona o rozpočtových pravidlech pouze u České národní banky), a to prostřednictvím krajů, v jejichž obvodu leží příslušné obce a prostřednictvím hl. m. Prahy, pokud se jedná o městskou část.

7. SLEDOVÁNÍ, KONTROLA A VYÚČTOVÁNÍ DOTACE

Příjemce dotace odpovídá za hospodárné a efektivní použití dotace v souladu s účely, na které byla poskytnuta. Příjemce dotace je povinen účtovat čerpání přidělených finančních prostředků odděleným způsobem v analytické evidenci a vést účetnictví řádně v souladu se zvláštním právním předpisem¹⁰.

Příjemce dotace je povinen řádně uchovávat veškeré dokumenty související s realizací aktivity a prokazující čerpání poskytnutých finančních prostředků na realizaci aktivity po dobu nejméně 10 let od ukončení financování této aktivity způsobem, který je v souladu s platnými právními předpisy ČR.

7.1 Porušení rozpočtové kázně

Při kontrole dodržování podmínek čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu a uplatnění sankcí při neoprávněném použití nebo zadržení finančních prostředků se postupuje podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, a §14, §14f a § 44a zákona č. 218/2000 Sb.,

¹⁰ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech).

Porušení pravidel uvedených v Metodice a v Rozhodnutí je posuzováno podle § 14, § 44a odst. 4, odst. 6, odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech (odvod ve výši porušení a penále od jednoho promile až do výše poskytnuté dotace). V případě porušení podmínky povinnosti doložit Souhrnnou zprávu o realizaci projektu, bude příjemce dotace vyzván k nápravě, pokud do stanoveného termínu zprávu nedoloží, bude mu zaslána Výzva k úhradě sankce. Pro dotaci čerpanou daný rok je stanovena sankce 2 %, pro doložení zprávy v rámci udržitelnosti projektu následujícího roku je sankce 1 %.

7.2 Kontrola

V souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, mohou zaměstnanci MPSV provést u příjemce dotace veřejnosprávní kontrolu na místě v rozsahu nezbytném ke splnění účelu této kontroly, zejména efektivního, účelného a hospodárného využití poskytnuté dotace, včetně úrovně realizovaných aktivit a dodržování podmínek stanovených v Rozhodnutí.

U pravidelných aktivit a kontinuálních opatření je nezbytné doložení udržitelnosti projektu, tj. zajištění opakované realizace aktivit či kontinuální zajištění určitého opatření nejméně jeden rok po ukončení čerpání dotace. I tato skutečnost je přezkoumávána v rámci veřejnosprávní kontroly následně a dále jsou obce povinny každoročně doložit prostřednictvím odpovídající dokumentace (Souhrnná zpráva o realizaci projektu) udržování této aktivity, ke které se zavázaly.

Příjemce dotace je povinen v souladu s citovaným zákonem a s dalšími právními předpisy ČR umožnit výkon kontroly všech dokladů vztahujících se k poskytnuté dotaci na základě pověření ke kontrole vydávaném ředitelem/kou příslušného odboru MPSV a poskytnout součinnost všem osobám oprávněným k provádění kontroly, případně jejich zmocněncům. Těmito oprávněnými osobami jsou zaměstnanci příslušného odboru MPSV. V zájmu odborného posouzení věci má poskytovatel dotace právo přizvat si ke kontrole další osoby. Příjemce dotace je povinen na žádost MPSV

bezodkladně písemně poskytnout požadované doplňující informace a dokumenty související s realizovanými aktivitami.

7.3 Nápravná opatření

Příjemce dotace je povinen realizovat nápravná opatření, která mu byla uložena na základě prováděných kontrol, a to v požadovaném termínu, rozsahu a kvalitě a v souladu s § 18 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, a informovat o splnění nápravných opatření toho, kdo tato nápravná opatření uložil.

V souladu s § 14f zákona o rozpočtových pravidlech je poskytovatel oprávněn, v případě, že se domnívá, že došlo ze strany příjemce dotace k porušení podmínek a povinností vyplývajících z rozhodnutí o poskytnutí dotace, vyzvat příjemce k provedení opatření k nápravě, umožňuje-li to povaha porušení. V rozsahu, v jakém příjemce dotace provede opatření k nápravě nebo vrátí dotaci nebo její část, platí, že nedošlo k porušení rozpočtové kázně. Smyslem výzvy k opatření k nápravě nebo vrácení dotace je především upozornit příjemce dotace na skutečnost, že se dopustil pochybení a porušil podmínky, za nichž mu byla dotace poskytnuta, a umožnit mu dotaci, popř. její část, bez jakékoli sankce vrátit.

V závažných případech může být zahájeno také řízení o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci, došlo-li k porušení po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci podle § 15 zákona o rozpočtových pravidlech. Na řízení z výše uvedených důvodů se vztahují obecné předpisy o správním řízení.

V případě, že by důvodem k zahájení správního řízení byla skutečnost uvedení neúplných nebo nepravdivých údajů, bude příjemce dotace nejprve vyzván k nápravě a uvedení skutečného stavu do souladu s údaji uvedenými v žádosti ve lhůtě do 1 měsíce. V případě, že tak neučiní, bude správní řízení o odnětí dotace zahájeno.

7.4 Odnětí prostředků

Bylo-li rozhodnuto o odnětí finančních prostředků z důvodu vázání prostředků státního rozpočtu, není možné uložit vrácení finančních prostředků, které byly již příjemci

dotace poskytnuty. Příjemce dotace má v tom případě povinnost upravit rozpočet dle výše přidělené dotace.

Rozhodnutí o odnětí dotace vydává věcně příslušný odbor MPSV. Proti rozhodnutí o odnětí dotace lze podat rozklad.

7.5 Vyúčtování a finanční vypořádání

Finanční prostředky dotace jsou určeny na úhradu výdajů projektu v časovém rozmezí, které vznikly od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026. V souladu s vyhláškou č. 433/2024 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání) předloží příjemce dotace do 5. února 2027 příslušnému kraji, jehož prostřednictvím mu byla vyplacena dotace, podklady pro finanční vypořádání dotace. K podkladům příjemce dotace přiloží komentář a současně převede na účet kraje případnou vratku dotace.

Uvedené podklady (Příloha č. 3 k vyhlášce č. 433/2024 Sb.) a Souhrnnou zprávu o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026 (viz kapitola 8.) zasílá příjemce ve stejném termínu taktéž datovou schránkou na MPSV.

Kraje po obdržení podkladů od obcí předloží souhrnné podklady na MPSV v termínu do 25. února 2027.

V případě příjemců dotace ze strany městské části hl. m. Prahy předloží příjemce podklady prostřednictvím Magistrátu hl. m. Prahy. Magistrát hl. m. Prahy, jakožto příjemce neprůtokové dotace, předloží podklady pro finanční vypořádání v souladu s § 9 vyhlášky č. 367/2015 Sb., na MPSV do 15. února 2027. Nevyčerpané finanční prostředky budou vráceny kraji a hl. m. Prahou na depozitní účet MPSV (u VS bude uveden text pro příjemce vratka – OPRS 2026).

V případech nedodržení podmínek stanovených MPSV je příjemce dotace povinen do 30 dnů od rozhodné události na straně příjemce dotace vrátit v tomtéž roce finanční prostředky dotace na účet, z něhož byla dotace poskytnuta, pokud tak lze učinit do 31. prosince příslušného roku nebo na depozitní účet poskytovatele dotace.

8. SOUHRNNÁ ZPRÁVA O REALIZACI PROJEKTU V DOTAČNÍM TITULU „OBEC PŘÁTELSKÁ RODINĚ A SENIORŮM“ PRO ROK 2026 A SOUHRNNÁ ZPRÁVA O REALIZACI PROJEKTU V DOTAČNÍM TITULU „OBEC PŘÁTELSKÁ RODINĚ A SENIORŮM“ – UDRŽITELNOST PROJEKTU

8.1. Souhrnná zpráva o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro rok 2026

Příjemci dotace jsou povinni doložit MPSV Souhrnnou zprávu o realizaci projektu do **5. února 2027** prostřednictvím **datové schránky**. Spolu se Souhrnnou zprávou o realizaci projektu příjemce dotace zašle taktéž finanční vypořádání dotace (viz kapitola 7.5). Formulář Souhrnné zprávy o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ pro ro 2026 je k dispozici na webových stránkách MPSV.

8.2. Souhrnná zpráva o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ – udržitelnost projektu

Příjemci dotace se zároveň zavazují nejméně jeden rok po ukončení čerpání dotace zajišťovat realizaci dotačně podpořených pravidelných aktivit v rámci rodinné/proseniorské politiky z vlastních zdrojů a jsou povinny doložit prostřednictvím odpovídající dokumentace (Souhrnná zpráva o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ – udržitelnost projektu) udržování této aktivity, **a to do konce února 2028.**

Souhrnnou zprávu o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ je příjemce dotace pro tento účel povinen v nadpisu označit doplněním formulace „udržitelnost projektu“. Pravidelné aktivity je nutné v následujícím roce po ukončení čerpání dotace udržet, vynaložené finanční prostředky však nemusí dosahovat výše, jaká byla na aktivitu vyčleněna v rámci dotace. V rámci udržitelnosti není podmínkou zachování spolupráce s partnery v projektu.

Souhrnná zpráva o realizaci projektu v dotačním titulu „Obec přátelská rodině a seniorům“ – udržitelnost projektu musí být do stanoveného termínu zaslána elektronicky, a to datovou zprávou do datové schránky MPSV a zároveň prostřednictvím e-mailu na adresu soutez@mpsv.cz.

9. PROPAGACE

Poskytnutí podpory pro realizaci projektu musí být dostatečně zviditelněno a propagováno. Jedná se o viditelné umístění na pozvánkách na veřejné akce a aktivity pořádané v souvislosti s projektem, v publikacích, které jsou výsledkem projektu, popřípadě na webu obce u popisu projektu a jeho aktivit apod. Při propagaci projektu musí být uvedeno buď logo MPSV a text „DT Obec přátelská rodině a seniorům 2026“, nebo musí být uvedeno logo MPSV a věta v konkrétním či podobném znění: „Aktivita je podpořena z DT Obec přátelská rodině a seniorům 2026.“

Logo MPSV lze stáhnout pro účely publicity z webových stránek MPSV: <https://www.mpsv.cz/web/cz/logo-mpsv>.

Závěrečná ustanovení

Tato Metodika nabývá účinnosti dnem podpisu pana ministra.

ministr práce a sociálních věcí, v. r.